

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : . 1 an 26 lei ; 6 luni 13 lei ; 3 luni 7 lei.
In Străinătate : . 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrația. Pasajul Român, Nr. 3 bis, București, și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuro central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia : Se va adresa la AGENCY LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Serisoriile nefrancate se refușă. — Arțicolii nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE.

Brușela, 25 August.

Ziarul *Chronique* spune, că generalul Brialmont și-a dat demisia ca șef al statului major, din cauza înaintărilor ce s'au făcut contra sfatului său. Regele a acceptat demisia și a pus pe generalul Boyaert în fruntea statului major-general.

Triest, 25 August.

Știrile din Roma nu mai lasă nici o îndoială că și acolo a izbucnit holera. Numărul cazurilor e ca de trei-zeci. În caracterul holerei nu e grav și mortalitatea mică. În Tivoli holera scade. Pe nava de resbol *Luggero Luria* au fost trei casuri violente de boală. Astăzi se anunță, că n'au fost casuri de holera, ci niște otrăviri. Știrea din urmă spune, că în cele din urmă 24 ore au fost în Roma șase casuri de holera, dintre care un caz mortal.

Londra, 25 August.

Depeși venite din Sofia spun, că prințul e foarte descurajat de izolarea în care se găsește. Până acum el n'a fost în stare să provoace un entuziasm personal, de oare-ce bulgarilor nu s'au deprins încă cu ținuta mândră și cu limbajul imperios al noului lor Domn.

Londra, 25 August.

Din Teheran se anunță : Eiuib-Khan a scăpat din Teheran. Aceasta s'a descoperit la 21 c.; se zice că el a părăsit orașul la 12 c. cu alți șefi ai Afganiilor. Fugații au fost văzuți pe șoseaua spre Turschir, 180 mile la est de Teheran. Șahul a dat ordin autorităților din Kirman, Yezed și Meshed să așeze cavalerie de a lungul granițelor orientale spre a prinde pe fugari. Se crede că Eiuib-Khan a fugit spre nord spre a lua un vapor pe Marea Caspică și că se găsește pe teritoriul rusesc.

Sofia, 25 August.

Nu s'a ajuns încă la nici o înțelegere pentru formarea noului cabinet. Cauza ar fi mai mult Stambulov, care și-a amănât cu câte-va zile venirea lui aici. Știrile mai noi spun, că ministrul va fi format în modul următor : Toncew, președinte și la justiție; Stransky, la externe; Dagarov la interne; Kalcov la finanțe; Petrov la resboi; Ciomakow la instrucție. Prințul a pus să i se prezinte astăzi funcționarii, către cari a ținut o vorbire și are de gând să inspecteze în curând garuzioanele nevistate încă.

Ziarul *Swoboda* se adresează către prințul în revista sa — și zice : « Poporul bulgar vede în voi pe mântuitorul său; ca un singur om el va întări tronul, ca Altelea Voastră să l conducă spre un viitor înflorit. Altelea Voastră să fie sus ținătorul onorului, libertății și independenței bulgare! Dumnezeu sa dea Altelea Voastre o viață lungă și o domnie prosperă și sperăm, că Altelea Voastră va deveni un demn urmaș al glorioșilor regi bulgari.»

Sofia, 26 August.

Aici s'a așteptat azi sosirea Notel circulare a Porții, privitoare la propunerea rusească de a se trimite la Sofia generalul Ehrenroth.

Constantinopol, 26 August.

Un comunicat oficial al biuroului de presă califică de neîntemeiate știrile că ar fi fost concentrări de trupe la granița rumeliota. La numita graniță nu s'au concentrat trupe turcești, nici are de gând Poarta să își schimbe linia de conduită politica observată până acum.

Berlin, 26 August.

Monitorul oficial anunță : Însănătoșirea împăratului se face în mod înveselitor. În zilele din urmă împăratul a ieșit cu trăsură zilnic, forțele i s'au mărit și afacerile se rezolvă regulat.

Constantinopol, 26 August.

Ambasadorul austriac baronul Calice, și-a amănât plecarea în concediu din cauza situațiilor politice actuale.

Comisarii otomani trimiși la Creta și Samos, mareșalul Mahmud-pașa, Djelaledin și Ahmed Ratib-pașa s'au întors la Constantinopol după îndeplinirea fericită a misiunii lor.

Brușela, 26 August.

Doș victime ale revoltei pescarilor din

Ostende au fost înmormântate astăzi solemn; la mormint au fost mulți pescari și femeile cu copiii lor; nu s'a întâmplat nici o desordine. Autoritățile orașului Ostende au asigurat pe pescari, că pe viitor pescarii englezi și alți streini își vor putea desfășura marfa la Ostende numai dacă va fi vindut peștele belgian; în Paris se vinde mai scump peștele venit de la Ostende. Până acum orașul Ostende încasa 30—40.000 fr. din vânzarea peștelui strein; de aceea peștele englez avea trecere, pe când în Anglia nu se cumpără pește strein.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Petersburg, 26 August.

La 1/2 August curent, ziua aniversării depozitării principelui de Battenberg, emigranții bulgari din Petersburg s'au întrunit la un banchet și au expediat principelui de Coburg telegrama următoare : *Principi Ferdinando Coburgio. Memento novem Augusti. — Emigrantes Bulgariae.*

Szatmar, 26 August.

D-ruL Ladislav Lucaci, preot ortodox român din Sasfalu, a fost arestat sub inculpare de agitațiuni daco-române.

Pesta, 26 August.

Ziarele publică relațiunea unui conflict care a avut loc la Szepriss-Barzsova între țărani unguri și soldați români; au fost mai mulți răniți; trei soldați au fost desarmați.

Paris, 26 August.

Ziarele de aici reproduc dupe ziarele germane șgomotul atențatului contra țării despre care am telegrafiat ieri.

Paris, 26 August.

Corpul al 17-lea de armată (Toulouse) a primit ordinul de a se mobiliza.

Pesta, 26 August.

Regele Milan a semnat ieri aici ucuzul care fixează alegerile pentru Scupțina la 17 (29) Septembrie. Este probabil că noua adunare nu se va întruni la această dată; convocarea va avea loc la sfârșitul lui Octombrie.

Belgrad, 26 August.

Locotenentul de gendarmetrie Marmirovici a fost arestat ieri. Alte două asasinat savârșite de poliție au fost descoperite.

Belgrad, 26 August.

Ministrul de resbol propune, ca măsura de economie, licențierea trupelor de infanterie, care la finele lui Februarie 1888 vor fi împlinit 2 ani de serviciu. Afara de aceasta a mai numit o comisiune care va trebui să-și dea parerea asupra modificărilor a cător-va măsuri costisitoare și nepractice introduse prin cea d.n urmă organizațiunea militara.

Berlin, 27 August.

Afara de ziarul *National Zeitung*, cercurile financiare au primit de asemenea știrea unui atentat care ar fi fost comis asupra țării. Ambasada rusă contestă veracitatea acestui șgomot.

Viena, 27 August.

Agenția *Reuter* anunță din Constantinopole că o lunga întrevedere a avut loc Marșea trecută între comitele de Montebelo, ambasadorul Francei, și între marele vizir Kiam-pașa. Subiectul acestei întrevederi a fost propunerea rusiei privitoare la trimiterea unui comisar otoman și a unui general rus la Sofia.

Constantinopole, 27 August.

Poarta a însărcinat pe Șakir-pașa, ambasador la St. Petersburg, să ceară Cabinetului rus programul ce ar urmări generalul rusesc în Bulgaria. Poarta va comunica în urmă programul acesta Puterilor.

Viena, 27 August.

Correspondența politică anunță că cercurile politice la Constantinopole așteaptă trimiterea în curând a unei circulări Puterilor, în care Poarta va expune din nou punctul său de vedere și măsurile ce-și propune a lua în cestiunea bulgară.

Constantinopole, 27 August.

D. Vulcovici, agent diplomatic al Bulgariei la Constantinopole, a remis Porții o depeșă a principelui Ferdinand prin care Altelea Sa exprimă sentimentele sale de devotament către Sultan și dorința de a veni la Constantinopole cu scop de a-și exprima omagiile Majestații Sale. Marele vizir a declinat cererea cu multa cuvință.

Copenhaga, 27 August.

Împăratul și împărăteasa Rusiei au sosit aici ieri și s'au dus îndată la Fredensborg.

Berlin, 27 August.

După *Vossische Zeitung*, Artin-Effendi și

Ehrenroth, generalul rus, vor pleca săptămâna viitoare la Sofia.

Sofia, 27 August.

Aici nu se știe nimic despre sosirea lui Artin-Effendi și a generalului rus.

Viena 27 August.

Politische Correspondenz zice că la Berlin se observă cu multa băgare de seamă purtarea d-lui Deroulde în Rusia, și se întreabă unde vor duce în cele din urmă toatele excitațiune la ura germanilor, și dacă guvernul va putea să domine opiniunea publică întărită.

Petersburg, 27 August.

După cel din urmă articol al ziarului de St. Petersburg se așteaptă o acțiune energică din partea Rusiei în Bulgaria.

Viena, 27 August.

Politische Correspondenz anunță din Roma că în urma știrilor sosite la Vatican se constată succesul misionarului catolic în Macedonia mărindu-se din ce în ce.

Paris, 27 August.

Principele Victor Napoleon anunță deșteptarea partidului bonapartist și respingerea politica soluționistilor, al căror ecou s'a făcut ziarul *Figaro*.

Paris, 27 August.

Circulă șgomotul că împăratul Wilhelm a avut o sincopă.

Belgrad, 27 August.

Știri sosite din Sofia spun că cu ocaziunea intrării principelui Ferdinand se aștepta la turburări. Macedonenii nemulțumi și o marte din garnizoană al cărei ofițer sunt partizanii ai colonelului Nicolaieff erati, se zice, gata a se rescula. Guvernul, foarte îngrijat, a procedat la un mare număr de arestări și ordonă ca gendarmeria să ocupe consulatul rusesc.

Autoritățile au pus să se facă cercetările în cazarma artileriei și în împrejurimile ei, căci se credea că există arme și munițiuni îngropate. Până acum aceste cercetări n'au dat nici un rezultat.

Fusese vorba într-un moment d'a exila pe Mitropolitul Clement; însă, asigură știrile ce le primim, șvontul s'a răspândit în oraș și a pricinuit o mare mișcare. Oamenii armați au fost la Mitropolit și i-au propus să l apere contra guvernului.

Spre a nu provoca un conflict sângeros, care ar fi putut da șvontul răscoalii în contra noului principe, guvernul a găsit mai bine să renunțe la proiectul său.

(Agence Libre).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 17 August 1887.

În cestiuni de economie națională stăpânirea a dat dovezi neconținute pene acum de cea mai crasă ignoranță. Și culmea acestei ignoranțe s'a învederat în timpul din urmă în alegerea ministrilor cari au condus departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor.

E incontestabil pentru or-ce om cu puțină judecată că un departament e rău și păgubitor condus pentru țară când în fruntea lui ai un om care nu se pricepe deloc în direcția de activitate specială a celui departament. Ca exemplu esplanativ pentru cei cu mintea nedesvoltată, și potrivit situației noastre culturale, — cum își poate închipui cineva, întrebăm, că un atelier industrial nu păgubește pe proprietar dacă în capul acestui atelier e un meșter nespecial, și dacă nici lucrătorii ceilalți ai atelierului nu își pricep mai deloc meseria?

Dar ignoranța aceasta a stăpânirii are o explicație. Ea nu e o ignoranță care se continuă așa cum a început, ci o ignoranță care s'a transformat, și care e ajunsă azi în ultima ei fază de evoluțiune.

La început, și cât-va timp mai încoace, cabinetul Ion Brătianu avea la ministerul agriculturii oameni cu recunoscută sau nerecunoscută specialitate, dar oameni cari cel puțin aveau reputația de

a fi astfel. Incet-încet însă interesul de partid a ajuns atât de pronunțat în clica guvernamentală încât d. Brătianu s'a văzut silit să l subordoneze chiar interesele țării. Ear azi acest interes, care a puiat și alte, e așa de covârșitor în gerarea afacerilor Statului că nici un membru al stăpânirii nu se mai poate gândi acum la altceva decât la mănținerea puterii cu or-ce preț.

La început, dor de a face ceva, or a fost or n'a fost și puțința de a realiza acest dor; mai încoace, pofta de pricopsală; acum în urmă, frica de a nu pierde beneficiile puterii, — acestea sunt fazele prin cari a trecut până azi înalta competență colectivistă pentru binele și proșpăirea acestei țări.

În cea din urmă din aceste trei faze fiind azi stăpânirea, nu e deloc mirare că o vedem comițând cele mai grave erorii de inteligență în conducerea afacerilor publice, fără cea mai mică speranță de îndreptare.

Și pentru că vorbim în special de economia națională, fie-ne permis a da un exemplu recent asupra modului de a se purta al stăpânirii în această direcție.

Condusă întotdeauna de șiretenie, care e cea mai înaltă expresie a capacității la colectivități noastre de la putere, stăpânirea a găsit în expoziția cooperativă, care s'a deschis alaltăieri în Craiova, un prilej bine-venit de a arunca toată răspunderea situației economice pe negustori, meserași, și agricultori, cari au «un orizont de vederi nespus de strimț», cari sunt «slabi, indolenți, nepricepuți, și nedibaci.» Dacă ar fi altfel, nu s'ar mai pretinde toate de la guvern, se încearcă a dovedi o foare colectivistă — una nouă, căci cele vechi sunt prea compromise în demonstrații laudăroase — ci toată nădejdea s'ar pune în inițiativa și cooperatiunea privată. Nu cum-va guvernul e capabil să facă tot ce i se cere? nu cum-va se pricepe toldeuna și la toate? strigă oficioasa. «Românul are minte, zice ea mai departe; are cunoștințe, și ceea ce l lipsește poate să câștige; are în fine dragostea de lucru. Ceea ce l mai trebuie e spiritul de asociere, convingerea adânc simțită că cineva trebuie să se ajute el singur pentru ca să l ajute și Dumnezeu. Și apoi adauga că numai de la cooperatori putem aștepta industrie națională, numai de la cooperatori perfecționarea pământului, numai de la ei naționalizarea comerțului nostru interior și exterior.

Frumoasă laudă, și pentru guvern și pentru cetățeni!

Pe guvern să l lași să se bucure de toate beneficiile bugetului și să nu l ceri nimic; ear de la cetățeni, cari sunt slabi, indolenți, nepricepuți, și nedibaci, să pretinzi totul!

Pentru a vè pune la adăpost de or-ce răspundere că în timp de unsprezece ani de zile n'ați făcut nimic pentru industrie, comerț, și agricultură, nu vè coaseți șiretenia cu ață așa de groasă, domnilor de la guvern. Fiți cel puțin mai deștepti, dacă nu aveți alte calități.

Atâta șfat vè mai putem da.

CRONICA ZILEI

Miercuri, 12 August, le orele 10^{1/2}, M. S. Regele, însoțit de adjutantul Său de serviciu, a inspectat batalionul III vânătorilor.

La sosire Majestatea Sa a fost întâmpinată de maiorul Lipan, comandantul batalionului, și de d. căpitan Schneider, atașat militar al Austro-Ungariei. Regele, după ce a trecut pe dinaintea frontului, urmat de uralele intusiaste ale trupelor, ordonă a se face mânăuirea armelor, focurile din loc și din marș și mișcări de batalion. Apoi a primit defilarea cu pas iute și gimnastic. Pe urmă, după o anume temă, se săvârși cu batalionul o luptă cu focuri, 2 companii fiind în ofensivă, iar 2 în defensivă.

Terminându-se acest exercițiu, M. S. Regele adună pe oficerii în cerc, făcu critica manevrei cu înalta l însușire și cu dragostea și interesul statornic ce păstrează înțărirea oastei, și după ce mulțumi d-lui maior Lipan de buna stare în care a găsit batalionul, la orele 12 Se întoarse la castelul Peleș.

Tot în ziua de 12 August peste 100 e-levi din asilul Elena, cari au petrecut o parte din vară la mânăuirea Erebu, veniră, după dorința M. S. Reginei, la Sinaia.

Prânz și gustare le fuse pregătit aci din ordinul Reginei, care bine-voi a asista la ospătarea acestor copile. Apoi elevele, în corpore, fură primite în salonul de recepție al castelului Peleș, unde cântară în cor mai multe cânturi în fața Majestaților Lor și a A. S. R. Principesa de Hohenzollern.

Exc. Sa d. Rayovitch, ministrul plenipotențiar al Serbiei, întorcându-se din concediu, a reluat direcțiunea Legațiunii regale.

Rezerviștii cari se vor concentra pentru manevrele din anul curent au ordin ca cei ce fac parte din infanterie, vânători, artilerie, și cadre călărăși, să se prezinte negreșit la depositul de recrutare din București, în strada Francemom Nr. 47, casa-ma regimentului 6 dorobanți, în ziua de 19 Septembrie, orele 6 dimineața, spre a fi trimiși la corpurile respective.

Cadrelor dorobanți se vor prezenta la deposit, tot în aceeași zi, însă la orele 6 seara și complet echipați de companie din cari fac parte.

D-nii comandanți de companii dar, vor face ca rezerviștii (cadre dorobanți) din companiile d-lor să fie echipați și la ora și ziua sus indicată să fie aduși la deposit sub comandă.

Reservistul care nu se va conforma acestui ordin este prevenit că va fi urmărit, prins și pedepsit, conform art. 224 din codul de justiție militară.

Gazeta oficială de Sâmbătă publică numele elevilor cari au intrat în școalele de fil de militari, adică a tinerilor cari au obținut nota medie satisfăcătoare în ordinea clasificării stabilita de juriul examinator.

D. ministru al finanțelor a trimis d-lor casierii generali din țară câte-va exemplare din legile astăzi în vigoare relative la impozitul asupra băuturilor spirtoase, însoțite de noul regulament de aplicare al acestor legi, promulgat la 19 Iulie a. c., spre a se distribui controlorilor, revisorilor, agenților de control, și percepțorilor fiscali.

Pentru a asigura mai bine exacta aplicare a legilor și a regulamentului înaintat, ministrul a dat instrucțiuni care esplică noile dispoziții introduse prin legea de la 29 Martie 1886, și prin regulamentul de la 19 Iulie :

- în ceea ce privește așezarea taxelor și fabricațiunea indigenă;
- în privința constatării și percepșii taxelor;
- în privința exportului.

Se va înființa de la 1 Septembrie, în județul Bacău, o nouă judecătorie de ocol, sub denumirea de "Judecătoria ocolului Siretu, cu reședința în comuna Pârinoea, coprinzând în circumscripțiunea sa comunele Berbinceni, Bogdănești, Buhociu (Bihrești), Leca, Botești, Filipeni, Glodurile, Gioseni, Mărești, Mitești, Nănești, Obârșia, Odobești, Oțelești, Prăjești, Păncești, Peștești, Pârinoea, Răcățiu, Secueni, și Tamași.

Măine se descopere, la Kiustenge, vechiul Tomi, statua ridicată prin stăruințele d-lui Remus Opreanu, marele poet al Romei, care a murit exilat pe aceste coaste barbare.

Cine a fost Ovidiu? se vor întreba poate mulți din cei ce aud de astă sârbătoare, pe care s'a dus s'o prezideze însuși ministrul școalelor.

Or-cine a făcut studii clasice, or a avut ocaziunea să asculte la drama lui Alexandri, va ști cine a fost Ovidiu. Pentru cei ce nu știu, dăm aici câte-va linii din figura vestitului poet străbun.

OVIDIU

OMUL ȘI OPERA LUI

Nimeni altul decât Ovidiu n'a fost omul timpului său; este tipul acelor spirite care se deschid față cu toate influențele momentului, și dau înapoi îndată ceia ce au primit, aproape tot așa cum au prins impresia.

De obicei ne închipuim poetul singular, mai aproape de cer și departe de oameni, căutând tot-d'una piscurile înalte. Dacă Ovidiu ar fi fost dus pe aceste înălțimi ar fi murit de urât. În locul aerului de pe vîrful, tare și curat, el preferă atmosfera căldică a saloanelor; în locul splendorii soarelui ce răsare, blânde lumini ale lampelor spânzurate d'asupra banchetierilor și petrecerilor. Aceasta trebuie să stabilim bine înainte d'a judeca pe Ovidiu. Severitatea în acest caz ar fi nedreaptă și ar atinge ridicolul. Trebuie să luăm pe oameni după măsura lor, și să nu cerem paserilor dragălașe de prin colivile noastre ochiul de foc și aripa puternică a vulturului.

Dacă n'ar fi fost exilat, istoria vieții lui Ovidiu s'ar fi putut scri în două vorbe: — a fost amoretat și a făcut versuri. Dacă azi știm ceva mai mult despre densusul apoi tot lui datorăm. Era expansiv, și totul i servea ca material de poezie. Ne spune dar că este născut la Sulmona, oraș al Pelignilor, în anul când "muriră de aceeași moarte cei doi consuli", (Hirtiu și Pansa, în 711), că familia lui era bogată și că aparținea ordinului cavalerilor. Adus de timpuriu la Roma, urmă lecciónile gramaticilor și retorilor la modă și, ca să placă tatălui său, se pregăti să intre în viața publică. A fost, în adevăr, *triumvir, centumvir, și decemvir*, nume vechi, funcțiuni noi; dar respectul filial și curajul nu i se întinse mai departe. Senatul era să-l primească, dar el fugea de griji și nu era ros de ambițiune. Părăsește dar Forum, Tribunalele, jurisconsulții, și umblă după prietenia poezilor. Abia întâlnește pe Virgil, cunoscut puțin pe Orațiu, și prieten cu Propertiu; Tibul a murit prea de timpuriu ca să-l fi putut cunoaște d'aproape. Abia în vîrstă de 20 de ani, Ovidiu e prețuit și căutat. În zadar tatăl său i spune că "Mu-

zele n'au îmbogățit nici odată pe adoratorilor lor, că însuși Omer a murit fără să lase nici o avere. — Ovidiu nu-l putu asculta. Nu putea scri în proză, versurile nășteau de la sine sub condeiul lui, supunându-se singure la măsură; "tot ce voia să spună, se transforma în vers". Și așa era; nici nu găsim un alt exemplu de asemenea înlesnire, care ajunge a fi o adevărată tiranie, și din acel minut nu mai putu fi bun de alt-ceva de cât de poet. Chiar Seneca, retorul care-l cunoscu în timpul când urma lecțiile lui Arelius Fuscus și ale lui Porcius Latro, ne spune că de pe atunci vorbirea lui era numai versuri sfărâmate.

Ovidiu trăi 25 de ani acest trai luminos care-l era scump, iubit, căutat de toți, citindu-și versurile în adunări unde era aplaudat, gustând plăcerile pe care le oferea atunci societatea romană, al cărei reprezentat strălucit era el mai mult ca oricare altul, — când d'odată fu exilat de August la Tomi, în țara Geților, la marginea imperiului. Care a fost cauza acestei pedepse? Spre reul lui August, lumea o caută încă!

Poetul protestă până la moarte în contra asprimei imperiale, și nu se recunosc vinovat de cât de imprudentă, — și adaugă chiar de imprudență fără voie: "Ochii mei zice el au văzut fără voie o crimă; iată pentru ce sunt pedepsit; toată vina mea e că am avut ochi". Și în altă parte: "dece am văzut? de ce ochii mei au fost vinoavați? de ce, fără să vreau, am cunoscut o crimă? Ce să fi văzut el oare? A fost, probabil, martor, dacă nu complice la desordinile lui, nepoata lui August care, chiar în acel an, a fost descoperită adulteră și exilată. Ovidiu recunoaște însă că August a pedepsit însuși o ofensă personală, după cum avea ereptul (*ultus es offensas, ut decet, ipse tuas*). Poate că pe lângă scandalurile casei imperiale, s'au mai amestecat și intrigile de ambițiune. Livia și fiul său Tiberiu, erau capabili de ori-ce; deja făcuseră să fie exilat Agrippa Postumus, nepot împăratului, pe care îndată puseră de-l sugrumară. Poate că Ovidiu a fost învâluit într-o lovitură de stat în familie. Ori cum ar fi, ca să poată ascunde mai bine motivele adevărate ale pedepsei. August scoase din bibliotecile publice operele poetului, care desonorau, fără îndoială, literatura; — o ipocizie mai mult care n'a înșelat pe nimeni.

Pricepe ori-cine că Ovidiu n'a suferit cu curaj o asemenea disgrăție. Un om ca el nu putea trăi de cât la Roma. Obosi cu plângerile și cu rugăciunile pe August și pe amicii săi: împăratul însă muri fără să fi ertat. Urcarea lui Tiberiu pe tron lui Ovidiu ori-ce speranță; de aci înainte se mărginește a cere un loc de exil mai puțin riguros, dar nu-l putu obține. După opt ani de așteptare zadarnică și de suferință nemărginită, muri la Tomi, în vîrstă de 59 ani (770). Barbarii, în mijlocul cărora trăia, ajunseră a fi amici și admiratori ai lui. Invățase limba locului și scria în limba getică versuri care încântau pe indigeni.

Elegiile amoroase sunt debutul poetului; avea 27 sau 28 de ani când le-a publicat. Ca și predecesorii lui, Catul, Gallus, Tibul, Propertiu, cântă pasiunea sa pentru Corina, — numele ce dă al amantului lui. Era o curtizană, era o afrancată? Un rest de pudoare publică interzicea poezilor d'a lua matroane ca eroine în versurile lor; e foarte greu însă d'a nu se recunoaște în Corina din elegia a patra, cartea I, o femeie măritată, între bărbatul și amantul ei; în altă parte Corina este o afrancată, eroi mai rău, dar ce-l pasă poetului? elegiile lui nu însovădesc inimă, e un joc al spiritului și al imaginațiunii.

În această primă operă chiar găsim pe Ovidiu întreg, e un pictor de spirit care

nu știe să compună un tablou, dar care reunește cinci sau șase în același cadru; totul nu e verisimil; d'aproape însă, fie-care schiță, luată în parte, este delicioasă. Să se adauge pe lângă acestea, fluiditatea unui stil, pe care nimic nu-l împiedică, care știe să spună tot, care îndrăznește mult fără să aibă aerul; apoi extrema libertate a imaginilor și arta d'a nu înlătura nici un amănunt și d'ale învălui de ajuns. Astfel poezia erotică lumească e creată; Ovidiu este dragălaşul Bernard și Parny al secolului lui August îmbătrânit. Nu cântă amorul, ci plăcerea; nu cunoaște pasiunea, dar are grația, ușurința, spiritul. Este idealul literaturii de buduar, care nu poate naște decât la anume epoci. El singur face un catalog de cărțile ce trebuiesc date în mâna unei femei ce voim să pregătim pentru amor, și nu uită în acea înșirare *Elegiile și Arta iubirii*, poema sa. Odată genul admis, această din urmă lucrare este un cap d'operă. Aci Ovidiu este în elementul lui; scrie despre un subiect făcut pentru densusul, și-a găsit adevăratele cale. De aceea nu știm dacă sunt în toată literatura latină multe opere atât de originale ca aceasta. N'a avut modele după care s'o scrie; în asemenea materie dela Greci n'a putut să ia nimic. Elementele poeziei le are sub ochii săi; știința pe care o profesază aci, a practicat-o douăzeci de ani și-a ajuns a fi maestru. Totul concurează ca să tacă din *Arta iubirii* operă desăvârșită; în realitate nu este alt-ceva decât codul galanteriei și al seducțiunii la Roma, în mijlocul secolului VIII-a. Ne găsim d'odată introdus în inima corupțiunii romane, nu de către un declamator pasionat, ca Juvenal, dar de către un poet norocos, care, în loc d'a ne scrie memoriile sale galante, resumază în precepte ușoare experiența vieții sale amoroase. Nu se poate imagina nimic mai fals și mai spiritual decât *Heroidile* lui Ovidiu. El singur se glorifică că este inventatorul genului, îndată avu chiar imitatori. În adevăr din 21 *heroidice* care poartă numele său, mai mult de jumătate nu sunt de el, ci de un oare-care Sabinus, discipolul său. Aceste heroidice sunt scrisori în versuri elegiace scrise către amantul său către bărbatul lor de eroinele celebre ale antichității: — Penelopa către Ulise, Filis către Demofon, Etona către Paris, Ariana către Teseu, etc; Sabinus s'a încercat să facă apoi răspunsurile eroilor. Această operă e din tinerețea lui Ovidiu; tocmai eșea din școala de declamațiune; declamă dar în versuri, pentru că nu putea în proză, și declamă în chestiuni de amor, pentru că nu putea în altele.

Două ani după *Arta iubirii* apărură *Remedia amoris*. Această operă s'ar putea numi, în stil judiciar, o recidivă. Mai întâi Ovidiu caută de bună credință și foarte serios mijloacele prin care să se vindice de o pasiune care i muncește viața. Filtrale și fermecele erau atunci la modă. El nu crede întrăsele și le condamnă. Ce pune în loc? Munca, acțiunea! La prima vedere pare că n'ar vorbi Ovidiu. Ceva mai mult; — trimite pe amantul bolnav la Forum, îl condamnă să studieze legile, pledoariele, merge până a-l ordona să se lupte în contra Partilor! Lenevia a pricinuit toate relele. Pentru ce Egist a fost adulter? Pentru că a stat la Argos în lenevie, în loc d'a urma pe Greci la asediul Troiei! "A făcut ce a putut; a iubit ca să nu stea de geaba... În lipsa lucrărilor Forului și răboaiului, fă-te cultivator, vîntor; — a-cesta e singurul mijloc de vindecare. Singurul? Ovidiu nu găsește altul? Ba da, revine iar la patima lui favorită. Cel mai bun și sigur mijloc d'a combate amorul, este tot amorul; să iubești, pe alcinăva bine înțeles. Iată dar omeopatia aplicată la rănilile inimii, iar Ovidiu devenit din nou cântărețul voluptății, singurul rol care i se potrivește.

În momentul când Ovidiu fu condamnat la exil, se pregătea să publice o mare poemă pe care o credea serioasă. Sunt cele 15 cărți ale *Melamorfoselor*. A voit, după cum spune însuși, să le arunce în foc, — ca Virgil *Eneida*, dar nu le-a aruncat. Cere iertare pentru greșelile din această operă, pe care nenorocirile nu l'au lăsat să le îndrepteze. Admirațiunea criticilor pentru această mare compozițiune nu prea este esplicabilă; li s'a părut poate că au pus mîna pe un Ovidiu serios, epic, demn emul al lui Omer și Virgil. Tre-buia să se întrebe mai întâi dacă poetul *Elegiilor* și al *Artei iubirii* putea fi la înălțimea unei asemenea opere. Nu era în stare, de ce n'am spune-o, să se ridice până acolo. *Non omnia possunt omnes*. Nu trebuie să ne ia ochii exametru eroic. Dacă exteriorul operii are o aparență de gravitate, fondul rămâne ce este, — un exercițiu de spirit, o adunare de anecdote frumoase povestite. Este dar o poemă epică? Nu, căci unitatea subiectului lipsește cu desăvârșire. Asemenea și unitatea de acțiune, afară dacă nu se va pretinde că transformările impuse fie-cărui din personajele puse în scenă constituiesc unitatea de subiect. Sunt din contra uniformitatea și vițul lui radical. Care este resortul poeziei? Procede dintr'o inspirațiune eroică, ori religioasă? Nicidecum. Ori în ce parte ne-am întoarce, nu găsim nimic care să ne dea ideea unei opere puternic concepută. Sîntem reduși a admira arta cu care poetul a știut să lege unele de altele episoade despărțite pentru a forma un tot închipuit. Dar legăturile sunt copilărești și neadmisibile; nu fac decât a scoate mai mult în relief caracterul fals și artificial al operii.

Poema *Fastelor* e puțin mai serioasă, — ceia ce nu însemnează nimic. Trebuia să aibă 12 cărți corespunzătoare cu lunile anului; unii critici ai presupus că cele din urmă șase s'au pierdut; dar nu e așa, n'au fost deloc scrise. Ovidiu compusese prima parte a operii sale în momentul când fu trimis în exil, și declară formal că soarta lui cea tristă l'a întrerupt din lucru. Este o muncă de erudițiune, de arheologie. La Roma Ovidiu găsea toate documentele necesare ca să-și ducă la bun sfârșit întreprinderea; la Tomi i lipsiră; fu redus la propriile sale puteri; și, cu tot spiritul său, nu putea improviza știința.

În timpul celor 8 ani de exil la Tomi, scrise nouă cărți de *Elegii, Tristele și Scri-sorile din Pont*.

Tristele sunt un fel de melodie plângătoare pe care poetul și-o cântă lui însuși; nu le adresează nimănui anume, ci le trimite la Roma. Femeia, amicii lui le vor citi, poate; poate vor fi puse și sub ochii lui August, și tabloul suferințelor bietului exilat va provoca puțină milă în inima prințului.

Scri-sorile sunt adrese ale amicilor; sunt rugăciuni, mulțumiri, isbucniri de tristețe și de disperare. Puține citiri sunt mai în-tristătoare decât a acestor nouă cărți de elegii; dar miserabila soartă a poetului e departe d'a provoca toată tristețea ce re-

¹⁾ Cu deosebire ne interesează pe noi o parte din *Triste* și din *Pontice*, și anume:

Elegia 10 și 14 din cartea III, unde descrie locurile de prin prejurul Tomi, națiunile barbare și starea nesigură a lucrurilor;

Elegia 7, 10 și 12 din cartea V, unde descrie amestecătura popoarelor de la gurile Dunărei, și tîmpește că nu se poate înțelege cu Geții și în fine că a învățat să vorbească limba Sarmatilor și a Geților;

Epistola 7, 9 și 13 din cartea IV a Ponticelor, unde descrie asaltul de la Tulcea (Aegyptus), pe care Vestale și Vitelul o luară de la Geți, reluarea Măciului (Trosim) de la barbari, purtarea Tomianilor către densus, arată regretul sale pentru repausatul August, și spune că a compus versuri în idioma getică care au fost foarte aplaudate de barbari. — (Nota Red).

simțim. Stă neconcent în inima noastră" o mahnire reală, când suntem mărtorii unei nenorociri nemeritate; dar cu această mahnire se amestecă un alt sentiment, atunci când victima nedreptății se înjosește înaintea autorului acelei nedreptăți. Deplângem nenorocirea, dar ne pare rău că poetul nu e mai curajos. Pare că ne simțim atinși în demnitatea noastră de om; ni se pare că, loviți ca Ovidiu, am fi avut cel puțin puterea d'a tăcea, am fi știut să opunem forței brutale a despotismului, aceea supremă și sigură răzbunare, — disprețul. Ceia ce numim noi azi *onoare* era însă puțin cunoscută de cei vechi. Nu roșeau să mărturisească ceia ce își simțeau, chiar dacă orgoliul lor ar fi suferit; și adesea ei implorau grația. Totuși Ovidiu a mers mai departe ca ori-care altul în această uitate a demnității personale. Și Ciceron era slab, abătut în timpul exilului său; dar nu l'a dat prin gând să se umilească în fața lui Clodius. Era aproape sigur că este victima cruzimei lui Antoniu, dacă nu retracta Filipicele și nu implora iertarea: — totuși nimeni printre amicii săi n'ar fi îndrăznit să-l dea acest sfat laș. Vezi că Ciceron avea inima unui cetățean. Ovidiu avu inima unui curțisan. Romanul în el se poate arăta în puține vorbe. E Roman când cântă arta iubirii; e Roman când încheie seria metamorfoselor prin schimbarea lui lui Cezar în stea; e Roman când compune *Fastele*, un comentariu poetic al calendarului reformat de Cezar și August; e Roman în fine când celebrează, una după alta, porticele, teatrele, circurile, templele Romei, construite sau înfrumusețate de August și de al săi.

Iată patriotismul său: e tocmai acela al curțisanului, care absoarbe Patria în stăpînul ce și-a ales sa și pe care l' suferă. Toți membrii familiei imperiale sunt pentru densus ca niște Zei. Exilat, nenorocit, aproape murind, nu îndrăznește să se revolte în contra nedreptei p' depse ce l'a lovit; e dreaptă, pentru că a fost ordonată de Cezar. Se mărginește a cere numai oarecare indulgență la suferința sa. Imploră o apropiere de Roma, pentru a fi mai aproape de isprăvile și de virtuțile lui Cezar, și ale putea celebra într'un mod mai demn; căci, la cea distanță mare, inspirațiunea sublește, riscă să nu se țină la înălțimea subiectului, — iată ultima și permanenta lui preocupățiune. Ba mai are o slăbiciune, — aceea neliniște secretă care-l torturează în privința versurilor sale; se teme ca să nu se observe la densesle oare-cum barbaria locurilor ce locuiește poetul. Se poate oare scri bine departe de Roma, acest centru al politeții, și al frumoaselor vorbiri? Acestea sunt ultimele griji ce cuprind sufletul lui Ovidiu: să placă împăratului și să facă versuri frumoase. Aci stă tot Ovidiu!

N'a știut nici chiar să se indigneze și să urască. Calomniat, insultat în exilul său de un servitor al împăratului, versificator și densus, care și permite a insulta chiar pe femeia poetului, Ovidiu scrise sub titlul *Ibis*, 644 versuri ca răspuns acestui miserabil. Ocaziunea era bine venită ca să poată așterne pe spinarea sclavului loviturile ce se potriveau stăpînului. Cum să stă oare rece și să facă spirit față cu o asemenea lașă agresiune? Totuși Ovidiu a reușit să fie ast-fel cum a fost. Nici nu spune numele acestui persecutor al unei femei și al unui exilat; și împrumută scumpelor sale alexandrine insultele ce i adresează Callimach compuse sub numele de *Ibis* o poemă în contra lui Apolonius, autorul *Argonauticelor*; Ovidiu pune mîna pe ea și o traduce. "Și răbună imitând! nu e nici măcar o urmă de adevărată mînie în aceste 644 versuri. Îndrăznește să amintească de Archiloch și de Lycambe victima sa; dar asemenea mîni sunt departe de inima lui. Chiar într'aceasta are doar spirit și multă mitologie în serviciul său. Dă pe Ibis în furia

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 17 August 1887 — 61

EDGARD MONTEIL

STUDII OMENESCI

BABYLONIA

(Urmare).

Când plecă servitorul, Tatiana zise: — De astădată n'am avut dreptate să te acuz, d-le Protopopescu. Mă vezi foarte surprinsă...

— Pentru că m'ai acuzat pe nedrept, domnișoară?

— Nu, dar pentru că a fost tocmai colonelul Waring; n'aș fi crezut una ca asta.

— Nu e bogat; agentii de la Sud au rămas fără nici un ban. Aceste carte de invitațiune ale noastre...

— Ar fi trebuit să nu alege la asemenea mijloace ca să-și procure bani; e o afacere de nimic!

— Dă-mi voie, d-ră, d-mi voie. Câte invitațiuni trimiți d-ta în fie-care zi?

— Căm trei până la patru sute.

— Waring fabrică a treia parte. Să punem prețul mic; să zicem că o sută le vinde câte douăzeci de franci, cu toate că unele pot fi plătite până la o sută de franci și încă cine știe? poate mai mult... Să facem acum socoteala: îi produce aproape două mii de franci în fie-care zi,

— Cu alte vorbe, o speculă prea frumoasă! — Așa de frumoasă încât ar trebui s'o facem noi.

— E cu puțință?

— Făcînd-o, vom ține același număr de persoane în jurul mesei mele, și e lucru foarte important ca jucătorii să nu se împuțineze. Nu trebuie să ne lăsăm a fi furati de colonelul Waring. O să facem o serie de timbre cu care vom stampila invitațiunile în momentul când sunt distribuite. Vom schimba în fie-care zi timbrul, și persoanele care vor prezenta o cartă fără marca aceasta, nu vor fi primite.

— Prea bine; poruncește chiar d-ta aceste timbre.

— Cât pentru trimiterea cartelor, mă însărcinez chiar eu să vorbesc cu otelierii, și cu câțiva băieți de la cluburi pe care-i cunoscu. Nu te teme, în fie-care zi vom distribui mai mult de o sută, câte douăzeci de franci. Persoanele care vor să joace la ruletă nu se uită la 20 de franci, mai ales străinii care se grămădesc în strada Babylonia îndată ce află că e joc. Iată, d-ră, o nouă afacere foarte productivă. Vom împărți beneficiile?

— Da, răspuse Tatiana.

— Și când îți vei da iar situațiunea dintru început, când vom împărți iar rățele serale?

— Voiți vedea, răspuse Tatiana.

— Vezi mai iute, soumpă d-ră; sunt unsprezece ori, mă duc să deschiz jocul.

Tatiana cântă pe colonelul Waring, și gîsindu-l:

— Colonele, îi zise ea, joci mult?

— Val! nu, prințesă.

— Cât pantez?

— Un napoleon din când în când.

— În total?

— Cinci sau șase napoleoni.

— Oh! nu e de ajuns, zise Tatiana; ar trebui să pantezi ce câștigi cu invitațiunile false pe care le speculezi, — cel puțin.

— Și în întoarse spatele.

— Oh! exclamă colonelul, îndreptîndu-se spre ușă, iată o casă unde nuv oîi mai veni.

Alți Americani înlocuiră pe colonelul Waring; se vîzură în saloanele Tatiane până și Chinezi; adesea se vedea câte o haină prea strîmă sau prea largă pe trupul unei ființe galbene și afemeiate, venind să încerce o singură bucată de doboțec de franci. Haina era închiriată sau împrumutată, și cel care o purta arunca pe înasă tot ce avea. Cei din urmă bani ai săi îi dase pe invitațiunea care era pusă acum la îndemîna publicului prin grija lui Protopopescu. Ah! dacă n'ar fi trebuit în or-ce caz o invitațiune, dacă n'ar fi trebuit să aibă trac și cravată albă ca să intre la Tatiana Karpofna, câți miserabili n'ar fi încercat norocul, și ar fi văzut ultima lor speranță sburînd! Trebuia însă o regulă. Numai scăpînd de supravegherea stabilită la intrare, sărăcimea în haine negre reușea să se strecoare înăuntru, și dacă pe lângă aceștia se introduceau și femei de pe bulevard, cauza era că aveau o frumoasă toaletă de seară.

Femeile din lumea bună, străinele, care veneau să joace fără nici un scrupul în acest salon suspect, n'ar fi sulerit să întâlnească acolo alte femei rău îmbrăcate; erau însă foarte mulțumite că puteau ve-

dea acele femei care duceau zi și noapte, viața de libertinaj, și le ertau când erau frumoase.

Bărbații care stau în jurul postavlului verde aveau pentru aceste femei pungi deschise, și pentru că dimineața nu se puteau întoarce acasă singure, fiind-că mulți din acești domni aveau trăsuri, ale lor sau închiriate, le însoțeau și adesea pierderile ce încercau acest soi de jucătoare erau puse la loc...

Și în această învîlmășeală, Tatiana Karpofna vedea în fie-care zi cum i crește averea în proporțiuni neașteptate.

Inamica sa, contesa Olga Putiatin, din contra, se ruina. Protopopescu micșora în fie-care seară averea acestei rusoice, care, fără densus, ar fi trăit fără îndoială în pace și liniște.

După cum spunea bancherul Bloehofer, proprietățile ei nu mai puteau răspunde de împrumuturile pe care le făcea. Vezi că juca cu o furie nemaî pomenită, și nu știa să se cumpănească dacă avea noroc. Erau jucători prudenți pentru care câștigurile și pierderile aproape se cumpăneau, cu mică diferință; alții câștigau în unele seri; dar niciodată contesa Olga Putiatin nu vedea eșind numărul ales.

De aceea se uita cu admirațiune la un tânăr italian care se numea contele Rossi, care intră într-o noapte în salonul Tatiane Karpofna, și, în unsprezece lovituri luă toți banii din bancă. Pontatorii se bucurară, ajunseră până la delir. Toți i strigară ura! vivat! Fu luat pe sus și dus în triumf. Cartierul atât de liniștit al stradei Babylonia fu sguđuit de strigătele de is-

bândă ale jucătorilor. Multe femei voiră să sărute pe acest conte. Mulți se atinseră de densus, ca să aibă noroc, iar unii tăiară chiar cu briceagul din poalele hainei lui și păstrară peticele ca niște talismane.

— Urată zi! exclamă Tatiana către Protopopescu.

— Din contra, foarte bună! răspuse Protopopescu, veți vedea.

În adevăr se lăți șgomotul în lumea parisană că contele Rossi spărsese banca. Marea Babylonia tremură de bucurie. Dacă mai erau câți va indivizi care nu știu că o ruletă funcționează la Tatiana Karpofna, de acum înainte nimeni nu fu așa de înapoiat! Protopopescu fixă prețul cartelor de invitațiune la o sută de franci, și se cumpărară. Mulțimea alergă nebună. Toți streini, sosind la Paris, auvură pe program lor și salonul Tatiane. Jocul fu dar îngrozitor!

Contele Rossi, în căte-va zile, pierdu ce câștigase, și mai mult de 60,000 de franci eșiră din buzunarul lui și intrară în banca lui Protopopescu.

Contele Rossi ajunsese galben ca ceara. Buzele-i erau contractate și fruntea încrețită când, într-o seară, cea din urmă, luă un bilet de o mie de franci, îl învîrti în mână, și-l aruncă, la întâmplare, pe masă.

După un minut, Protopopescu îl punea în casă; contele Rossi eși din salon și se auzi o detunătură; și ridicase singur viața în curtea otelului! Câte-va persoane auziră detunarea; cei mai mulți nici nu se turburară de la joc.

Tatiana se coboră repede în curte.

(Va urma).

tuturor zeilor cerului, pământului, mării și infernului.
Răsunare de erudit, inofensivă și copilărească, ca și inima poetului!

DECRETE

D-nii Gheorghe Tiron, Vasile Qatu, și Vasile Baisan, sunt numiți membri în comisiunea interimară a comunei rurale Gârbeni din județul Vaslui, în locul d-lor d. Chirilovici, Gh. Cocoran, și Gr. Caprașca, care au refuzat această însărire.

D. dr. N. Malcoici este revocat din postul de medic al plășei Siliștea-Nouă, din județul Constanța, pentru motive de neglijență în serviciu.

D. dr. G. Ciugolea, actual medic al plaiului Prabova, e numit în funcțiunea de medic curant al penitenciarelor Telega și Mislea în locul d-lui dr. P. Ulivanu.

Sergentul bacalaureat Garofeanu Constantin, din batalionul 4 vânători, depunând cu succes examenul cerut de legea ofițerilor de rezervă s'a înaintat la gradul de sub-locotenent în rezervă la corpul IV de armată.

Se deschide d-lui ministru de justiție un credit suplimentar de lei 3850 pentru plata leilor personalului judecătoresc ocolului Siretu, județul Bacău, ce se înființează din noi de la 1 Septembrie, și pentru cheltuielile de cancelarie.

ANGLIA ȘI IRLANDA

Meetingul de protestare contra disolvării ligii irlandeze s'a ținut în Dublin cu mare șgomot, fiind față zece deputați irlandezi, șase deputați englezi și un mare număr de preoți. D. John Bright a fost mult aplaudat, precum și colegii săi, când au condamnat conduita guvernului și au promis Irlandezilor sprijinul democrației engleze. S'a dat citire unei scrisori a arhiepiscopului Walsh, care încurajează mișcarea populară și în fine un preot protestant a propus contra guvernului o rezoluțiune ce a fost adoptată de toți asistenții.

Această manifestare își poate avea importanța ei, dar ea va rămâne probabil fără rezultat; Camera Comunelor are să tranșeze chestiunea. Legea cea nouă de coercițiune nu autoriză disolvarea unei asociațiuni decât cu asentimentul parlamentului; deci proclamațiunea citită Camerelor nu e decât expresiunea unei intențiuni; această intențiune poate rămâne fără efect dacă Adunarea votează o adresă către Regina, cerând ca să nu se dea urmare proclamațiunii. Totul e aici. Opozițiunea va propune adresa către Regina și d. Gladstone o va susține în Camera. Se crede că adresa va fi respinsă de către majoritate; dar totodată se poate afirma, că această majoritate nu va fi considerabilă. Un mare număr de disidenți au declarat de mai nainte că vor vota contra măsurii propusă de guvern; însuși d. Chamberlain hesitează, și circula șgomotul în Londra că lordul Hartington a declarat, că după a sa părere interzicerea ligii este periculoasă și inutilă. E lucru firesc, ca mulți deputați să fie contra unui atentat la libertatea de asociațiune, așa de scumpă Englezilor. Dar rezultatul cel mai important al discuțiunii ce se va deschide va consista negreșit în dislocarea finală a grupului liberalilor disidenți, din care o parte se va apropia de Glastonieni, pe când cealaltă se identifiacă mai mult cu conservatorii și în fine va fi absorbită de aceștia.

ITALIENII IN AFRICA

Se știe că generalul abisin, Ras Alula, a pus în libertate nu de mult pe locotenentul italian, Savoiron, care acum se află la Massauah. În Roma au circulat multe zgomote asupra acestei puneri în libertate. Le zicea că s'a plătit Abisiniilor 50,000 franci și li s'a dat două costume de mătase. Afa-cerea însă a rămas cam misterioasă, căci nimic nu se știe pozitiv asupra condițiunilor liberării lui Savoiron. Toate foile italiene vorbesc, dar nici una nu dă informațiuni precise. Tribuna pretinde că punerea în libertate se datorește unei scrisori către regele Ioan, adresată de italiannul Naretti, care a stat 16 luni în serviciul lui Ne-

gus și în care scrisoarea el ar fi amenințat pe Abisini cu tunurile italiene. Diritto vorbește de o rescumpărare de 70,000 franci, plătiți de familia locotenentului; în fine *Riforma* zice că nu se știe cum s'a obținut această liberare, dar adaugă, că ea n'a costat nici o umilire pe guvern.

Se poate prevedea o acțiune mai mult sau mai puțin apropiată a Italianilor în Africa, căci însuși organul d-ului Crispi, *Riforma*, zice: „Trebuie să ne așteptăm la o fază mai bună pentru această întreprindere, pentru care nici o dată n'am fost intusiaști, dar din care Italia trebuie să iasă cu onoare.”

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

București

Într-o curte din str. Sf. Nicolae s'a găsit spânzurat un nenorocit cismar anume Iancu, care lucra în fabrica d-lui Mandrea.

Procurorul ar fi constatat că nu e o sinucidere la mijloc, ci o crimă; și într'a-devăr iată ce se povestește despre această întâmplare:

Sărmanul muncea toată ziua la fabrică. Nevasta sa rămânea acasă; ea avea de vecini pe câți-va greci tabăcari, între cari unu ca un chipeș palicar, îi ținea de urt în lipsa bărbatului. În cele din urmă bărbatul a aflat ceea ce știa vecinii și a făcut observațiuni nevestei sale și amantului. Joia trecută conflictul a fost mai grav și a fost urmat de o catastrofă. Se zice că pe la 8 ore seara grecii au bătut crunt pe sărmanul bărbat care apol a doua zi a fost găsit spânzurat de craca unui copac din curtea sa.

Cei cari au văzut Vineri cadavrul lui Iancu, precum și un d. comisar din partea locală, se cred convinși că aci nu e o sinucidere, ci un asasinat. Cadavrul s'a găsit atârnat de o cracă prea subțire și prea sus, fără să se fi aflat vre-un scaun dedesubt. La cea mai mică opintire craca ar fi trebuit să se rupă, cu atât mai mult dacă nefericitul s'ar fi aruncat spre ea sărind de pe retrada de alături. Șapoi ar fi trebuit să rămăie vre-o sgaritură sau alt semn pe retradă, ceea ce lipsește. Pe cadavru s'au văzut mai multe semne de bătăie, mai ales de lovitură cu tocul cismei. Se mai adaugă, că femeia cu pricina și-ar fi cărat deja multe lucruri din casă la grecii de alături.

Sambătă seara, între 7—8 ore un birjar venind în goana mare în dreptul hotelului de Franța, a călcat pe un băiat, trecând atât caii cât și trăsura peste corpul lui. Băiatul fu transportat la spital într'o stare gravă, iar birjarul s'a făcut nevăzut.

Joi-seara, pe la ora 11, o parte din marginea stângă a canalului de pe strada Justiției, în apropiere de locuința d-lui G. Misail, s'a surpat tocmai în momentul când 2 tineri studenți pășiau peste el. Ambii tineri au căzut înăuntru și au fost scoși într'o stare de plâns, cu picioarele fracturate.

Azi se află în căutarea spitalului Brâncovenesc. (*Epoca*).

La fabrica de săpun de la Colentina a d-lui Eraclie Ilie, un lucrător și-a tăiat mâna apucată fiind de o mașină cu care voia a tăia săpun. Pacientul a fost dus la spitalul Colentina.

Ion Marin, brânzar în piața Amzilor, a lovit cu cuțitu pe soția sa Maria fiind beat. În urmă, după ce a lăsat-o căzută în singe el a dispărut. Maria se află în căutare la niște vecini de lângă locuința ei.

Jud. Braila.

Dumitru Nicolae din comuna Vladimirești, plasa Vădeni, mergând în ziua de 8 curent la bostane cu căruța și fiind urmărit de un alt sătean anume Vasile Zainea, acesta a căutat pricină celui d'atunci și luându-l la bătaie l-a omorât; iar cadavrul l-a asvilit într'un puț părăsit alături cu linia ferată și la marginea tarlalelor de porumb.

Ancheta a constatat că între acești săteni exista o ură veche din cauză că mortul arzându-i astă primă-vară casele, bănuia că i-a fost pus foc Vasile Zainea și de multe ori când se întâlneau, Dumitru Nicolae acuza pe omorător despre nenorocirea ce i s'a pricinuit prin acel foc; până când odată Vasile Zainea i-a spus că are să-l omore ca să scape de gura lui.

Omoritorul a fost însoțit de o fată a sa în vârstă de 17 ani și de un băiat în vârstă de 12 ani. La început a tăgăduit, dar după ce băiatul și fata au mărturisit faptul, n'au mai avut ce face și a declarat că a ucis pe Dumitru Nicolae pentru că l'a prins furându-i porumbul din tarlău lui. Mizerabilul după ce a omorât pe victimă și l'a lăsat în pârloage, întorcându-se cu căruța acasă liniștit, mai pe seară a luat o gură de ham cu șteanguri lungite a mers la locul unde se afla cadavru victimii și legându-l de ambele picioare cu șteangurile hamului, l'a târât cu calul înhamat la cadavru mai mult de un chilometru și jumătate peste câmp până ce a

ajuns la puț unde l'a aruncat. Cadavrul s'a găsit a doua zi, când sătenii văzând că a venit în sat căruța și căii victimel fără săpân au plecat în căutarea lui luându-se după dăra ce era făcută prin târârea cadavrului.

Se zice că criminalul dă semne de alienație mintală. — (*Lampa*).

Jud. Dambovita

În seara zilei de 26—27 Iulie trecut, italianul Rițu Ioan, care se afla ca lucrător pe linia ferată Tergoviște-Pucioasa, a fost înjunghiat în pept cu cuțitul de către un alt italian anume Robert Antonio, în urma unei certe ce se iscase între dânsii la hanul de la Valea-Bradului, ce aparține de comuna Doicesci, plasa Dealu-Dâmbovița.

Suferindul, fiind trimis în cura spitalului județean, a încetat din viață; cazul s'a constatat la localitate chiar de d. procuror local; inculpatul a fost arestat.

Jud. Ialomița

În seara de 9—10 curent, individul Gheorghe Ion a dat 3 lovituri de cuțit iprăvnicelului Nuță, de la gara Ciulnița, județul Ialomița, care a și încetat din viață. Asasinul a dispărut.

MAINOU

După consiliul ținut la Sinaia, sub președința Regelui, o parte din miniștri s'au întors în Capitală, d. Brătianu a rămas la Florica, iar d. Sturdza a plecat la Constanța pentru a prezida serbarea statuii lui Ovidiu.

Conferințele învățătorilor din Ilfov s'au încheiat Vineri, printr'o prelegeră pedagogică a d-lui Laurian și prin un șir de experiențe asupra electricității făcute de d. Șonțu în amfiteatrul liceului Matei-Basarabă.

Seara învățătorii și învățătoarele s'au întrunit la un prânz comun, unde au fost invitați și d-nii Laurian, Vitzu, Nenișescu, Bălțeanu și Stamatescu.

S'au purtat toaste pentru M. M. L. L., pentru ministrul școlilor, și pentru corpul didactic rural.

Din cauza lipsei ministrului de finanțe și concedierilor acordate capilor de serviciu, d. Dim. Protopopescu trebuie să sosească la secretariatul finanțelor, pentru a gera afacerile acestui departament.

Em. S. Mitropolitul-Primat a vizitat ieri la Sinaia pe MM. LL. și a salutat pe Augusta Mamă a Suveranului nostru.

Tânărul nostru artist Mateiescu, atins de o disordine cerebrală, a fost adus de la Constanța la casa doctorului Șuța. Iritațiile s'au mai potolit. El cunoaște lumea și se crede avut și că e chemat la comedia franceză.

D. Sp. Haret s'a întors de la Sinaia, unde a fost în sărbătorile astea spre a vedea familia surorii sale.

Atâta lume a fost aste două zile la Sinaia, încât cu greu se mai găsea adăpost.

Trenul accelerat care a plecat Vineri seara din București avea 23 de vagoane, și la Ploiești s'au mai adăugat 8. Sambătă trenul ducea la Sinaia cel puțin 1500 de persoane.

Ieri s'au deschis în Sibiu ședințele „asociațiunii transilvane pentru cultura și literatura poporului român.”

Iar trenuri fără mașini.

Sambătă-dimineața trenul de Giurgiu și cel de Calărași au stat caraghioase în stațiunea București multă vreme, pentru-că n'aveau mașini. Lumea care trebuia să plece, parte protesta, parte făcea haz. Șeful stațiunii s'a dus atunci la depou, de uude a luat pentru primul tren o mașină, numai D-zeu știe în ce stare, a urcat pe ea un simplu focar și i-a dat drumul spre Giurgiu. Pentru celalalt tren a înghățat un mașinist care atunci sosise, i-a dat o mașină străină și l-a forțat să plece, fără a ținea seamă de plângerea mașinistului că e obosit, că durata mersului e timp de două zile,

că n'are parale de cheltuială, că mașina e străină și poate să rămăie pe linie, etc.

Ne aducem aminte cu această ocazie că pe timpul acțiunilor, când era și resbelul, circulația era mult mai grea ca astăzi, dar atunci șefii și subșefii de depouri când le lipsea mașiniștii, alergau singuri la serviciu, se urcau pe mașină și plecau la moment până la o stațiune de deposit unde găseau mașini și personal. Astăzi de ce nu se usează de aceleași mijloace?

Dacă actualii șefi și subșefi nu cunosc meșteșugul de a face pe mașinist, nu ne mirăm defel că se provoacă atât de dese nemulțumiri pentru călători.

Vineri, între stația Periši și Buftea, un țeran cu caru voină a trece bariera a fost aruncat de mașina trenului așa încât țeranul și caii au murit pe loc.

Doi copii, cari erau în trăsura, au scăpat ca prin minune cu viață.

Citim în *Curierul Român* din Botoșani:

În urma unei neînțelegeri, un duel cu pistolul s'a petrecut astăzi, orele 10 dimineața, la reșidul din marginea țergului, între d. locot.-colonel Persiceanu și d. I. Buzdugan. La al doilea foc, glonțul d-lui Buzdugan, isbind un nasture de la tunica d-lui Persiceanu, a ricoșat, spintecând o bucată din haină, fără alte consecințe regretabile.

În Iași au sosit din Odesa câți-va agenți mari pentru a cumpăra cantități mari de fin.

De la 1 până la 8 August, în Focșani s'au făcut numai două căsătorii, — și acelea evrești.

Azi au ars niște grămezi de paie la cazarma jandarmilor din marginea Capitalei.

Profesorul de geografie G. T. Buzoianu s'a întors din explorația ce a făcut în jud. Ialomița. Dupe cât știm d-sa a studiat cu amănuntul partea de Vest a Bărăganului, brațul Borcea și insula Balta, coprinșă între Dunăre și Borcea. Apoi s'a întors pe Ialomița și s'a oprit la Slobozia.

În curând vom avea o dare de seamă sumară.

Concursul pentru bursele vacante la școala de meserii din Capitală se începe în ziua de 25 August.

Th. C. Livian, sub-director al contribuțiilor directe din ministerul de finanțe și vice președinte al societății funcționarilor publici, a încetat din viață ieri 16 curent, la 1 d. am., în urma unei maladii căpătate în serviciu. Înmemorarea se va face astăzi la ora 4 d. am.

ARTE — TEATRE

Grădina Liedertafel (Stavri). Luni 17 August, trupa franceză sub direcțiunea d-lui M. Claudius va juca piesa: *Le Jour et la Nuit*, operă-comică în trei acte. Musica de d. Ch. Lecocq. Începutul la 9 ore precis.

Grădina Orfeu. Stagiunea s'a închis aseară; acum începe seria beneficiilor. Măine seară, Marti 18 August, se joacă: *Total s'a sfârșit, genere!* în beneficiul d-lui Jianu; — iar Mercuri seara, Bomba, în beneficiul d-lui Grigorescu.

Ultime Depeși Telegrafice ALE ROMANILOR LIBERE.

Sofia, 29 August
Ministrul francez așteaptă dintr'un moment într'altul scrisorile sale de rechemare.

Constantinopol, 29 August.
Poarta a comunicat Putilerilor cererea Rusiei privitoare la misiunea în Bulgaria a unui general rus ca regent unic și în același timp ca guvernator general al Rumeliei.

Și apoi se procedează la o nouă alegere a unui principe fără ca deputații rumeliei să ia parte.

Pesta, 29 August.
Regele Milan a plecat azi-dimineața la Gieichenberg.

(Agence Libre).

BIBLIOGRAFIE

A apărut cursul complet de geografie aprobat, pentru clasele II, III și IV secundare de G. T. Buzoianu:

Europa, III ediție 3 lei
Pământul, III ed. 2 50
România și țările vecine 4 lei.
Atlasul corespondentului va fi gata negreșit la finele lui August.
Depositul general: Socec, București; Frații Șaraga, Iași; Vasiliu, Brlad; Tipog. Samitca, Craiova.

A eșit de sub presă în editura d-lui Emanoil Popescu librar, la Pitești:

MICUL CURS DE ISTORIA ROMANILOR
Încoțit de două părți ale Imperiului Roman și a Daciei. Ediția III-a de M. S. Andrian, instructor. Această ediție este aranjată după un plan metodic cu totul nou pentru a îndesi studiile istorice în școlile primare de ambele sexe, cu totul îmbunătățită în privința stilului și materiei ce cuprinde. — Prețul unui exemplar 55 bani. — Carte aprobată de onor Minister al Instrucțiunii.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Frații Șaraga din Iași:

CERCETĂRI LITERARE
scrisse de d. Aron Densușianu. — În Capitală se află de vânzare la librăria Socec și Alcalay, cu prețul de 5 lei.

A eșit de sub tipar în edițiunea Tipografiei Curții Regale, F. Göbl fiu, Pasagiul Român:

CONDUCTOR	ELEMENTE
LA	DE
GRAMATICA ROMANA	GRAMATICA ROMANA
In școlile primare urbane și rurale aplicată la buclă de citire	In școlile primare urbane și rurale aplicată la buclă de citire
MANUAL	MANUAL
Pentru institutorii și institutoarele, învățătorii și învățătoarele, precum și pentru elevii Școlilor Normale.	Pentru elevii din clasa a II-a și a III-a primară.

PARTEA I.
Pentru clasa II-a și a III-a primară

de VASILE MĂNDREANU, profesor de limba și literatura română la școala normală de institutori din București. Carte autorizată de Ministerul Culetor și al Instrucțiunii publice

EDIȚIUNEA a TREIA EDIȚIUNEA a PATRA
Prețul 2 lei 50 bani Prețul 1 lei

INSTITUTUL SCHEVITZ

Str. SCAUNELOR 51. — BUCUREȘTI
Cursurile din acest institut vor reincepe la 1 Septembrie. Pentru informațiuni a se adresa la direcțiunea institutului.

INSITUTUL ENIU BALTEANU

CALEA MOȘILOR Nr. 138
Primește elevi primari, gimnaziali și comerciali, interni și externi, cu prețuri moderate.

60.000 fr. în aur sunt de dat cu dobândă pe prima ipotecă în moșie.

Informațiuni la Tipografia Curții Regale, F. Göbl fiu, Pasagiul Român, Nr. 12.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea
Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri. — 15 fr. vadră și
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anului 1883. — 15 fr. vadră la
PAUN POPESCU & C^{omp.}
18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & C^{omp.}
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19
Pe ziua de 1°/10 (Iulie) ora 10, 1887.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal 1883	77 1/2	77 1/2
5% „ „ 1884	—	—
5% Scrieri Funciare urbane.	87	87 1/2
6% „ „	95	95 1/2
7% „ „	103 1/2	103 1/2
5% „ „ Rural.	89 1/2	90 1/2
7% „ „	104 1/2	105 1/2
5% Rentă română perpetua.	90	92
5% „ „ amortisabilă.	84 1/2	85 1/2
6% Oblig. de Stat conv. Rurale.	89	90
6% „ „ Căile ferate Rom.	—	—
7% Imprumutul Tren 1864	—	—
8% „ „ Oppenheim 1866	—	—
5% Scrieri. Func. Urbane de Iași	77 1/2	78 1/2
6% Imprum. Com. de Iași Asphalt	215	220
Oblig. Casa Pension. (nom. 300)	83	85
Impr. cu prime orașul Bucureșt.	100	103
Acțiuni Construcțiuni.	—	—
„ Națională	—	—
„ Dacia-România	280	285
„ Banca Națională	1009	1012
„ Banca României	—	—
„ Fabrica de Hârtie.	—	—
Fiorini Valuta Austriacă.	2.01	2.03
Mărci Germane	1.24	1.26
Bilete Franceze	100	100 1/2
„ Engleze	25	25 1/2
Ruble Rușesti	2.20	2.25
Aur contra Argint	14	14 1/2
Napoleon contra aur.	2010	2016

NB. Cursul de aur sus este în monedă de aur scoțit după cursul fiscalului.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

FLOREA BUCHETULUI DE NUNTA

Este un liquid lăptos și igienic care după o singură întrebuințare va da feței, umerilor, brațelor și mâinilor strălucirea și frumusețea tinereții.

DE ARENDAT Moșia Trestenicul Tomulești, districtul Vlașca, plasa Marginea.

Primește spre efectuare tot felul de LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE

TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII BUCUREȘCI

ATELIER DE LEGĂTORIE Se execută diferite cărți scolare și didactice

esecută orice fel de lucrări în această branșă. SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ

Camera de Comerț din Paris ȘCOALA MĂȘTILOR ȘI DE COMERȚIALE

Dr. Trandafirescu Intorcându-se din străinătate face cunoscut clientele sale.

lordache N. Ionescu (restaurant) Strada Coșvaci, No. 3.

De vânzare In total proprietatea din Strada Schitul-Măgureanu Nr. 27.

De arendat Moșia Odobeasca, cea la județul Teleorman, calea ferată o traversează.

Banca Națională a României SITUAȚIUNE SUMARA

Table with financial data for Banca Națională a României, showing assets (ACTIV) and liabilities (PASIV) as of August 8, 1887.

SOCIETATEA DE BASALT ARTIFICIAL ȘI DE CERAMICA DELA COTROCENI

Societate anonimă cu un capital de 1,500,000 fr. întreg vărsat. Usina situată la București, Cotroceni, Șoseaua Pandurilor...

Table titled 'Estras din preturile curente pentru București' showing prices for various materials like paving stones, bricks, and tiles.

VLADIMIR CROITORUL CURȚII BUCUREȘCI - 4, Strada Regala, 4 - BUCUREȘCI. Anunță către Onorabila sa clientelă...

Scoală privată de industrie

Pentru fete, pensionat, școală de servitoare și bucătărie, precum și un bazar școlar, s'au înființat în București...

CASELE din Strada ROSETTI, No. 18, suburbia Staicu...

"NATIONALA" SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE

APROBATĂ PRIN DECRET REGAL NR. 225 DIN 25 IANUARIE 1885. CAPITAL SOCIAL 6.000.000 Lei. Prima emisiune 3.000.000 lei...

Compania gazului aeriform din București

Avem onoare a aduce la cunoștința Onor. Public că posedăm Catran de calitate bună, care amestecat cu iepin sau praf de Cok...

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil dela 19 Iunie 1887

Large table showing train schedules for various routes in Romania, including stations, departure times, and arrival times.